

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : **20 Ocak 2026**
Sayı : **16358**

39474

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. 19.01.2026

İnan Akgün Alp
Av. İnan Akgün Alp

Kars Milletvekili

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından Türkiye aleyhine verilen ve kesinleşmiş nitelik taşıyan çok sayıda karar, hak ihlallerinin sistematik bir boyuta ulaştığını açıkça ortaya koymaktadır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 46'ncı maddesi uyarınca, AİHM'in kesinleşmiş kararları Türkiye Cumhuriyeti bakımından bağlayıcıdır ve yalnızca tazminat ödenmesini değil, ihlalin ortadan kaldırılmasını ve sonuçlarının giderilmesini de zorunlu kılmaktadır.

Bu kapsamda;

- 1) Osman Kavala / Türkiye,
- 2) Selahattin Demirtaş / Türkiye (No.2 – Büyük Daire),
- 3) Seyhan ve Diğerleri / Türkiye,
- 4) Karslı ve Diğerleri / Türkiye,
- 5) Bozyokuş ve Diğerleri / Türkiye

dosyalarında AİHM tarafından hak ihlali tespit edilmiş; özellikle bazı dosyalarda AİHS m.18 ihlali nedeniyle kararların derhal uygulanması gerektiği açıkça hüküm altına alınmıştır. Üç, dört ve beş numaralı dosyalar kapsamında tek kalemde 2.420 kişi hakkında hak ihlali kararı verildiği de kamuoyuna yansımıştır.

Bu bağlamda;

1. AİHM tarafından Türkiye aleyhine verilen ve kesinleşmiş bulunan kararların tamamı Bakanlığınız kayıtlarına göre kaç adettir? Bu kararların kaç henüz tam ve eksiksiz şekilde uygulanmamıştır?

2. Osman Kavala ve Selahattin Demirtaş (No.2) kararları başta olmak üzere, AİHM'in "derhal serbest bırakılma" sonucuna hükmettiği dosyalarda kararların uygulanmamasının gerekçesi nedir?
3. Seyhan ve Diğerleri, Karslı ve Diğerleri ile Bozyokuş ve Diğerleri kararları kapsamında hak ihlali tespit edilen toplam 2.420 kişi için ihlalin sonuçlarının giderilmesine yönelik Bakanlığınızca hangi işlemler tesis edilmiştir?
4. AİHS m.18 ihlali tespit edilen dosyalarda, kararların uygulanmamasının "ihlalin devamı" anlamına geldiği hususu Bakanlığınızca kabul edilmekte midir? Bu konuda yürütülen bir takvim veya eylem planı bulunmakta mıdır?
5. AİHM kararlarının uygulanmasını sağlamak üzere, Türkiye'deki yargı mercilerine yönelik Bakanlığınız tarafından yapılmış bir genelge, talimat veya bağlayıcı düzenleme var mıdır?
6. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi uyarınca, temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerle iç hukuk normlarının çatışması halinde AİHS hükümlerinin esas alınması zorunluluğu çerçevesinde, uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi için hangi yapısal önlemler alınmıştır?
7. AİHM kararlarının gecikmeksizin ve eksiksiz uygulanmasının sağlanması amacıyla Bakanlığınızca kısa ve orta vadede atılması planlanan somut adımlar nelerdir?